

Komentarz do art. 54 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

"Art. 54. 1. Z rodziną zastępczą niezawodową spełniającą warunki do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, posiadającą opinię koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej oraz co najmniej 3-letnie doświadczenie jako rodzina zastępcza, prowadzący rodzinny dom dziecka lub pełniący funkcję dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego, starosta zawiera, na wniosek tej rodziny, umowę o pełnienie funkcji rodziny zastępczej zawodowej."

Na wstępie należy zauważyć, że na podstawie art. 54 rodziną zastępczą zawodową może zostać rodzina zastępcza niezawodowa, który uzyskała taki status na podstawie art. 226 ust. 1 pkt 1 lit. b ustawy (tj. rodziny, która na mocy ustawy o pomocy społecznej były rodzinami zastępczymi spokrewnionymi a nie byli wstępnymi lub rodzeństwem dziecka), jeżeli posiada ona 3-letnie doświadczenie albo jeżeli spełnia warunki do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej (ukończenie szkolenia, zaświadczenie organizatora rodzinnej pieczy zastępczej).

Na tle komentowanego przepisy może budzić wątpliwości czy w przypadku małżeństwa oboje małżonkowie muszą spełniać warunki określone w art. 54 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Mając na względzie brzmienie art. 40 ustawy wydaje się, że tak. Jeżeli starosta odmówi zawarcia umowy, rodzina zastępcza może wnieść pozew do sądu. W takim przypadku orzeczenie sądu cywilnego zastępuje oświadczenie woli starosty (wynika to z art. 64 kodeksu cywilnego). Umowa o której mowa w art. 54 ust. 1 zawierana jest w ramach rocznego limitu rodzin zastępczych zawodowych, o którym mowa w art. 56 ustawy. Jest to przepis ochronny, dzięki któremu powiat może określić faktyczne zapotrzebowanie na zawieranie umów z rodzinami zastępczymi zawodowymi. Z racji wprowadzanych limitów wydaje się również, że ustawodawca wprowadza pierwszeństwo w zawarciu umowy dla rodzin zastępczych niezawodowych, o których mowa w komentowanym przepisie, kosztem rodzin o których mowa w art. 54 ust. 2 oraz kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, o których mowa w art. 55 ustawy.

Nie do końca wiadomym jest, w jakim celu ustawodawca wymaga opinii koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej, jeżeli z brzmienia przepisu wynika, że nawet negatywna opinia koordynatora nie może stanowić podstawy do odmowy zawarcia umowy przez starostę.